

Vedlikehold av kirker og kirketomter

Miniseminar 29. mai 2018

Arne Eggen

Innledning

- Presentasjon
- Frivillige er en ressurs – har alltid vært det.
 - Kirkevergen var en funksjon allerede på 1100
 - Kongen sendte prester – bøndene bygget kirker
- Bakgrunn for det følgende.
 - Norske kommuner har alltid gjort mye for Dnk.
 - Fordi de var «styrere av kirkekassen» Formsk loven av 1836.
- Frivillige vil aldri kunne erstatte profesjonell drift og større vedlikehold.
- Men frivillige kan utgjøre en avgjørende forskjell.
- Ved å supplere, understøtte og være stadige pådrivere!

Asker – kunne vært mange steder.

- Etter 1997 (ny kirkelov) var den lokale kirke overlatt til seg selv.
 - Kirkesjefen i Asker satt plutselig med ansvaret for 5 kirker, 2 menighetshus, gravkapell og driftsbygg.
 - Han var prest! Kunne lite om drift og vedlikehold av store hus og kompliserte tekniske anlegg.
 - Han (senere hun) kalte til seg 5 kloke menn og kvinner, og BYGNINGSUTVALGET i Asker var et faktum.

Bygningsutvalget

- 1 klok mann/kvinne fra hver menighet (5 stk)
- 1 representant fra Asker kommunes eiendomsavdeling.
- Kirkesjefen
- Etter hvert også en driftssjef.

Bygningsutvalgets oppgaver

- RÅDGIVENDE UTVALG FOR KIRKESJEFEN.
- Samlet sammen befaringsrapporter fra alle bygg.
- Drøftet og foreslo tiltak og prioriteringer.
- I perioden 2000-2004 ble Vardåsen kirke planlagt, bygget og overdratt - alt utført av Asker kommune. Oppfølgingen ble svært vanskelig fordi kirkens rolle hadde vært perifer i byggeprosessen.

Eiendomsutvalg i hver menighet

- Utnevnt av Menighetsrådet – og rapporterer dit. Består for eksempel av:
 - En som elsker kirken. Ildsjelen – som alltid vet både historien, sammenhengene og gjerne har løsningene.
 - En (eller flere) som har greie på bygg – rent faglig. Denne må representere menigheten i BU.
 - En med praktisk ansvar for praktisk drift (kirketjener, renholder, vaktmester)
 - Helst også en administrativt ansatt.

Eiendomsutvalgets oppgaver.

- Disse vil treffes jevnlig uformelt i tilknytning til arrangementer.
- En slik gruppe vil følge med i hva som skjer og utvikler seg
- Må notere og rapportere (til MR og FR)
 - Årlige befaringsrunder
 - Skrive korte notater/referater.
 - Utrede og fremme særskilte behov og fornyelser. Lyd og lys. Instrumenter. Påbygg, utvidelser og innredninger.
 - En slik gruppe vil kunne ta initiativ til å gjøre en del ting som ikke behøver spesiell kompetanse.
 - Dugnad 1-2 ganger i året er et viktig element.
 - Holde orden og rydde rundt veggene.
 - Luke, beskjære og sørge for at vannet renner vekk fra veggene, ikke motsatt.
 - Kanskje rense takrenner, i alle fall se at det fungerer som det skal.
 - Slipe og lakke dørstokker inne.

Hvordan få til samvirket?

- EU må kontinuerlig dokumentere behov
- BU må hele tiden oppdateres om behov og utvikling
- Dermed har de som steller med planer, budsjett og har økonomistyring mulighet for å være i forkant.
- Jo mer EU gjør, jo større sjanse er det for å komme gjennom. Driv utredning – lag planer – innhent priser!

Hvordan samvirke? 2

- Hva er menighetens ansvar og hva er FRs??
 - Ingen skarpe skiller. Må avklares i rundskriv og retningslinjer. Men mange gråsoner.
 - Lys og lydutstyr???
 - Mindre vedlikehold – park og grønt??

Eksempler fra Asker

- Avfallshåndtering i Holmen kirke.
 - Brannfare – sperret nødutgang
 - Vernet kirke – ikke mulig å bygge ut/på.
 - En ildsjel satte i gang og utredet/undersøkte.
 - Fant løsninger og mulige tilskuddsordninger.
 - Felles løsninger for et større naboskap.
 - Saken står i stampe fikk jeg høre i går. Pga ny regulering av nabotomtene.
 - Nedgravde poser vil løse problemer for flere.

Eks 2:Lagerplass ved Østenstad

- Snøfreser, trillebår, kirkegårdsvogn, utemøbler
- Et skur? Ta aktivitetsrom? Påbygg?
- 2 ildsjeler + EU + driftsleder kastet ball.
- Hva med et frittstående bygg på 4x4 m?
- Går for en løsning – skisserer – tar kontakt med arkitekten – BU - og setter i gang.
- Settes opp av 2 ildsjeler
- Ferdig pris ca 50 000 kr betalt av FR.

Eks 3 Handikapinngang Heggedal

- Egentlig en helt parallell sak med foregående.
- Lokale hoder tenker og snakker sammen
- Bringer saken inn for BU og kirkesjef.
- Planer utarbeides, justeres og fornyes.
- Er på det nærmeste ferdig i vår.
- Utført av en lokal grunnentreprenør.

Avslutning

- Ildsjeler er avgjørende viktige.
- Må stimuleres, støttes og veiledes klokt og rett
- Ildsjeler må ikke brenne opp.
- Ildsjeler må ikke brenne opp omgivelsene.

For øvrig mener jeg at eiendomsforvaltningen i Asker og mange andre steder må bygges kraftig opp og profesjonaliseres – ikke for å avskjære de frivillige – men for å få den gode balansen mellom idealisme og profesjonalisme.